

V. Coördinatie van invaliditeitsuitkeringen - Gevolgen uiteenlopende pensioenleeftijden in verschillende lidstaten

Van toepassing vanaf 1 augustus 2018.

Als gevolg van de problematiek van de vergrijzing gaan zowel België als andere lidstaten over tot het stelselmatig optrekken van de wettelijke pensioenleeftijd. In sommige lidstaten gebeurt dit echter op een snellere wijze dan in België het geval is. Dit heeft echter tot gevolg dat personen met een gemengde Belgische en buitenlandse loopbaan worden geconfronteerd met rustpensioenen die niet op dezelfde datum ingaan ("pensioenleeftijdgat").

Voor gerechtigden op een invaliditeitsuitkering met een gemengde loopbaan in België en een andere lidstaat van de EU/EER of Zwitserland wordt deze problematiek geregeld door **artikel 48 Verordening (EG) 883/2004 (ex art. 43 Verordening (EEG) 1408/71)**.

Wanneer een gerechtigde zowel een gedeeltelijke Belgische als buitenlandse invaliditeitsuitkering ontvangt op basis van artikel 46 Verordening (EG) 883/2004 dan wel artikel 40, § 1 Verordening (EEG) 1408/71 (prorata-regeling), blijft elk orgaan dat invaliditeitsuitkeringen verschuldigd is aan die persoon de invaliditeitsuitkeringen verstrekken tot bereiken van de pensioenleeftijd in die lidstaat (natuurlijk op voorwaarde dat men tot deze datum aan alle andere toekenningsvoorwaarden blijft voldoen).

Indien het gaat om personen die nog exclusief van België een invaliditeitsuitkering ontvangen op basis van artikel 37 Verordening (EEG) 1408/71 (type A-A), kan echter een zogenaamd pensioenleeftijdengat ontstaan wanneer deze personen bij de omzetting van hun Belgische invaliditeitsuitkering, niet de wettelijke pensioenleeftijd hebben bereikt in de andere lidstaten waar zij in het verleden hebben gewerkt.

In praktijk gaat het vooral om laatst Belgisch verzekerden, invalide geworden voor 1 mei 2010, met een loopbaan in *Nederland*, dat tot 30 april 2010 net zoals België stond aangemerkt als type – A land in Bijlage VI van Verordening (EEG) 1408/71 en waar de wettelijke pensioenleeftijd (AOW-leeftijd) sinds 2013 in een veel sneller tempo wordt opgetrokken dan in België het geval is.

Overeenkomstig artikel **48, § 3 Verordening (EG) 883/2004** heeft deze categorie van gerechtigden bij omzetting van de Belgische invaliditeitsuitkering naar het (vervroegd) rustpensioen, mogelijk recht op een "overbruggingsprorata-uitkering" ten laste van UWV, vanaf de omzettingsdatum naar het rustpensioen in België tot het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd (AOW-leeftijd) in *Nederland*.¹

Ook omgekeerd kunnen personen met een Belgische loopbaan die nog exclusief van een andere lidstaat een invaliditeitsuitkering ontvangen op basis van artikel 37 Verordening (EEG) 1408/71, mogelijk aanspraak maken op een overbruggings-proratauitkering, wanneer zij hun invaliditeitsuitkering in de laatst bevoegde lidstaat om zetten naar een ouderdomspensioen, en zij op dat moment nog geen aanspraak kunnen maken op een (vervroegd) Belgisch rustpensioen.

In praktijk gaat het dan vooral om Frankrijk, waar de wettelijke pensioenleeftijd sinds 2011 vastligt op 62 jaar.

1. Zoals bekend is de relevantie van dit artikel sterk toegenomen door de hervorming van de regeling op het zogenaamde "grensarbeidercomplement" (art. 5 § 7 K.B. van 23.12.1996) binnen de pensioenregeling van de werknemers ingevolge de Programmawet van 19.12.2014, waardoor dit complement voor voormalige grensarbeiders na 01.01.2015 nog slechts wordt toegekend vanaf het bereiken van de (hogere) wettelijke pensioenleeftijd in het land waar men als grensarbeider heeft gewerkt.

II. Praktische afspraken in verband met artikel 48, § 3 Verordening (EG) 883/2004

2.1. Aanvraag van de Nederlandse overbruggingsuitkering

Tussen de bevoegde instellingen van beide landen werd de afspraak gemaakt dat de aanvraag van de overbruggingsuitkering zowel rechtstreeks kan gebeuren bij de bevoegde Nederlandse instelling (UWV) als via de verzekeringsinstelling/RIZIV.

Desgevallend zal het RIZIV volgende informatie overmaken aan UWV:

- informatie over de periode erkenning invaliditeit in België (aanvangsdatum invaliditeit en omzettingsdatum invaliditeitsuitkering/rustpensioen in België)
- kopie van het medisch dossier
- formulier E205 B.

Hier moet dus geen prorata-dossier worden ingeleid, noch een financiële afhandeling gebeuren met buitenlandse achterstallen (aangezien de overbruggingsuitkering aansluit op de Belgische invaliditeitsuitkering).

 Opgelet: de regeling uit artikel 48, § 3 Verordening (EG) 883/2004 neemt niet weg dat deze personen die worden vergoed onder Verordening (EEG) 1408/71 altijd het recht hebben om hun rechten met terugwerkende kracht te laten herberekenen op basis van de Verordeningen (EG) 883/2004 op basis van artikel 87, §§ 5-7 Verordening (EG) 883/2004, en dus mogelijk reeds aanspraken doen gelden op een Nederlandse prorata-uitkering voor de ingangsdatum van het Belgische rustpensioen.

2.2. Aanvraag van een Belgische overbruggingsuitkering

Wanneer een gerechtigde op een Frans invaliditeitspensioen, vergoed onder artikel 37 Verordening (EEG) 1408/71 de wettelijke pensioenleeftijd bereikt in Frankrijk, zal de Franse pensioeninstelling (CARSAT) een aanvraag om ouderdomspensioen inleiden bij de Federale Pensioendienst.

Wanneer de FPD oordeelt dat de betrokkene niet in aanmerking komt voor een vervroegd Belgisch rustpensioen, zal zij de aanvraag doorsturen naar het RIZIV met oog op de evaluatie van een mogelijke overbruggings-proratauitkering.

Dergelijke aanvraag wordt afgehandeld als een gewoon buitenlands dossier, met volgende nuances:

- het bestaan van invaliditeit dient te worden geëvalueerd op de Franse omzettingsdatum, waarbij de concordantieregeling uit artikel 49, § 1 Verordening (EG) 987/2009 niet van toepassing is
- de prorata-uitkering vangt ten vroegste aan vanaf de datum van het Franse ouderdomspensioen.

III. Informatieplicht

De verzekeringsinstellingen worden verzocht om de nodige maatregelen te treffen om hun leden, die worden geconfronteerd met het stopzetten van de Belgische invaliditeitsuitkering wegens het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd in België correct te informeren over de mogelijkheden die bestaan om desgevallend een overbruggingsprorata-uitkering aan te vragen bij het UWV in afwachting van het bereiken van de AOW-leeftijd in Nederland.

Omzendbrief V.I. nr. 2018/215 – 83/483 van 25 juli 2018.